

KALASTUSLAIN (286/82) 37 §:n MUKAINEN LUPA PYYDYSTÄÄ SÄÄDETTYÄ MITTAA PIENEMPIÄ JÄRVITAIMENIA PÄIJÄNTEELLÄ JA RUOTSA LAISELLA SEKÄ ASIKKALAN KALKKISTENKOSKELLA

HAKEMUKSET

1) Etelä- ja Keski-Päijänteen kalastusalue, Pohjois-Päijänteen kalastusalue, Heinolan kalastusalue ja Jämsänjokilaakson kalastusalue ovat yhteisellä hakemuksella esittäneet, että rasvaeväleikatun taimenen alamitta lasketaan kalastusalueiden vesissä Päijänteellä ja Ruotsalaisella kalastusasetuksen määräämästä 60 senttimetristä 50 senttimetriin. Samalla hakijat esittävät, että rasvaevälliset taimenet rauhoitetaan kokonaan kalastukselta.

Päijänteen ja Ruotsalaisen vesiin istutetaan vuosittain varsin huomattava määrä noin 3-vuotiaita taimenia. Tavoitteena on nostaa saalisvarmuutta ja lisätä vesistön kiinnostavuutta erityisesti uistelusta kiinnostuneiden kalastusmatkailijoiden keskuudessa. Kaikki istukkaat on jo lähes kymmenen vuoden ajan merkitty rasvaeväleikkauksella, jotta ne voidaan erottaa uhanalaisista luonnonkaloista. Tämä koskee myös alueen virtavesiä. Merkinnästä tiedotetaan kalastajille mm. luvanoston yhteydessä. Tavoitteena on säästää luonnontaimenet ja kohdistaa pyynti ainoastaan istukkaisiin.

Koska yksinomaan pyydettäviksi tarkoitetut istutetut kalat eivät saavuta asetuksen määräämää 60 senttimetrin alamittaa, eli noin kolmen kilon painoa, on tilanne muodostunut sekä istuttajan että kalastajien kannalta kohtuuttomaksi. Alamittaisia taimenia tarttuu myös kuhan ja siian pyynnin sivusaaliina verkkoihin, joista ne säädösten mukaan on vapautettava myös elinkelvottomina. Ongelmaa on pyritty vähentämään verkkojen solmuvälisäätelyllä. Kalastusalueiden nykyiset määräykset solmuvälistä puoltavat 50 senttimetrin alamittaa taimenille. Kun kalastaja saa ottaa saaliiksi hiukan pienempiä istutettuja taimenia, lisääntyy hänen motivaationsa vapauttaa luonnossa syntyneet yksilöt.

Päijänteen ja Ruotsalaisen luonnonvaraiset taimenkannat ovat harvinaisia. Selvitysten mukaan taimenkannan koostuvat pääosin istukkaista. Alueella on niukasti taimenten lisääntymiseen soveltuvia virtavesiä mm. voimalaitosrakentamisen vuoksi, joten syönnösvaellukselle lähteviä taimenenpoikasia on vähän. Tästä syystä pyyntipaine alueella halutaan suunnata luonnonkalojen sijaan kalastusta varten istutettuihin järvi-taimeniin.

2) Kalkkisten Kalastusklubi ry, joka on vuodesta 1886 saakka vuokrannut Kalkkistenkoskea esittää, että rasvaeväleikkauksella merkittyjen järvitaimenten alamitta lasketaan 60 senttimetrinä 50 senttimetriin Päijänteen ja Ruotsalaisen välissä sijaitsevassa Kalkkistenkoskessa. Hakemuksen toisena allekirjoittaja on Eino Luostarinen. Luostarinen edustaa koskialueen toista kalastusoikeuden vuokraajaa, Mikonsaaren kalastajia. Hakemuksessa on maininta, että se on allekirjoitettu kalastusoikeuden haltijoina myös Särkijärven ja Pulkkilan osakaskuntien ja Kalkkistenkosken osakkaiden puolesta.

Perustelujen mukaan istukkaiden alamitan lasku mahdollistaisi Kalkkistenkoskessa nykyisten kalastusjärjestelyiden sekä luonnonvaraisen taimenkannan hoito- ja kehittämissuunnitelman jatkumisen mielekkäällä ja ekologisesti kestäväällä tavalla. Alueen taimenkantaa on systemaattisesti hoidettu ja tutkittu 20 vuotta kosken omistajien kanssa nojautuen Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen asiantuntemukseen. Yhdistyksen mukaan luonnonvaraisen taimenkannan säilyminen koskessa on pitkälti näiden hoito- ja säätelytoimien ansiota.

Kalkkistenkoskessa harjoitetaan ainoastaan rasvaeväleikkattuihin istukkaisiin kohdistuvaa vapakalastusta, sillä kalastusoikeuden haltija on määrännyt merkittämättömät luonnontaimenet välittömästi vapauttavaksi. Istutettujen taimenten talteen otettavaa määrää säädellään myös rajoituksin ja suosituksin. Taimenten keskikoon katsotaankin alueella kasvaneen. Koskialuetta hoidetaan vuosittain sekä kalastusoikeuden että vesialueen omistajien toimesta 1-2 kesäisillä taimenistukkailla. Istutusmäärä on ollut 3000–5000 kpl vuodessa. Myös mäti-istutuksia on kokeiltu. Istutuksia pidetään tulevaisuudessakin välttämättöminä luonnonvaraisen taimenkannan turvaamiseksi, sillä alueen vesistöjen kalastuspaine ylittää poikastuotannon.

Asetuksenmukaisen 60 senttimetrin puitteissa nykyisen kalastuksen ja taimenkannan hoito-ohjelman toteuttaminen on taloudellisesti vaikeaa, ellei mahdotonta. Viime vuosina klubin alueelta on saatu keskimäärin 9 kpl tämän mitan täyttäviä taimenia. Luvussa ovat mukana myös vapautetut kalat. Alueen toisen kalastusseuran, Mikonsaaren kalastajien hallitsemalta vesialueelta näin kookkaita taimenia ei ole saatu lainkaan.

Rasvaeväleikkattujen taimenten alamitan lasku mahdollistaisi kalastuksen ja taimenkannan hoidon nykyisen järjestelyn jatkamisen, tukisi luonnonvaraista kantaa ja helpottaisi lisääntymiskykyisiin kaloihin kohdistuvaa pyyntipainetta. Etuna olisi myös vesialueen omistajien, kalastusoikeuden haltijoiden sekä kyläyhteisön välisen taloudellisestikin tärkeän vuorovaikutuksen jatkuminen.

VIREILLÄOLO

Hakemusta koskeva kuulutus on julkaistu 14.3.2014 Virallisessa lehdessä sekä Etelä-Suomen Sanomissa ja Keski-Suomalaisessa. Kuulutus on ollut nähtävänä myös Hämeen ELY-keskuksen sekä Keski-Suomen ELY-keskuksen ilmoitustauluilla 14.3 - 4.4.2014 välisen ajan. Lisäksi se on erikseen toimitettu sekä Kaakkois-Suomen että Keski-Suomen vapaa-ajankalastajapiiri ry:lle.

HAKEMUSTEN YHDISTÄMINEN

Koska Päijänne ja Ruotsalainen sekä niiden välissä sijaitseva Kalkkistenkoski muodostavat kalataloudellisesti yhtenäisen kokonaisuuden, on hakemukset tarkoituksenmukaista käsitellä samassa päätöksessä. Sekä Hämeen ELY- keskus että Keski-Suomen ELY-keskus ratkaisevat asian yhdessä, kumpikin oman alueellisen toimivaltansa puitteissa.

MUISTUTUKSET

Hakemuksista on jätetty 21 mielipidettä tai muistutusta:

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry vastustaa hakemuksen esitystä järvitaimenen alamitan laskemista 60 senttimetristä 50 senttimetriin Päijänteellä. Muutos vesittäisi vuoden alussa voimaan tulleen kalastusasetuksen positiiviset vaikutukset.

Uuden alamitta-asetuksen tavoitteena on luontaisten taimenkantojen elvyttäminen ja istutustuoton parantaminen. Alamitan laskeminen olisi vastoin molempia tavoitteita. Tutkimustiedon perusteella taimenen alamitan pitäisi olla jopa nykyistä suurempi, koska osa taimenista saavuttaa sukukypsyyden vasta 65 senttimetrin pituisina. Taimenen lisääntymisen on sitä tehokkaampaa, mitä enemmän kalakannassa on suuria yksilöitä.

Poikkeuslupia tulisi myöntää ainoastaan niihin vesistöihin, jossa laji ei lisäännä. Tämä ehto ei täyty Päijänteen ja Ruotsalaisen osalta, sillä osalla alueesta on säilynyt jopa alkuperäinen taimenkanta. Lisäksi reitin kosket sekä Päijänteeseen laskevat joet tuottavat luonnontaimenta. Vesistöissä on tehty myös laajoja kunnostuksia sekä taimenen kotiutus-istutuksia. Alamitan laskeminen saattaa johtaa myös siihen, etteivät kalastusalueet tule jatkamaan koskikunnostuksia lisääntymisalueiksi, vaan ne jäävät pelkästään istutuksin ylläpidettäviksi kalastuskohteiksi.

Istutetut kalat kasvavat nopeasti tällä vesireitillä, jos niille annetaan siihen mahdollisuus. Taimen kasvaa 50 senttimetristä 60 senttimetriin 1-2 vuodessa. Alamitan nosta parantaisi istutustulosta. Hakemuksen mukaan järvialtaille istutettua rasvaeväleikattua taimenta tulisi voida kalastaa jo 50 senttimetristä ylöspäin. Tämä ohjaa kalastusta myös kutemattomiin luonnontaimeniin. Tutkimusten mukaan verkoista vapautetuista kaloista suuri osa kuolee. Eri alamitat aiheuttavat ongelmia myös vapakalastuksessa, koska taimenten rasvaevän tarkastus edellyttää sen nostamista vedestä. Oikeaoppisesti käsitelty taimen selviää yleensä hyvin, mutta se edellyttää väkäsettämiä koukkuja sekä oikeanlaista haavia. Koskikalastuskohteissa tulisi siirtyä suosimaan kirjolohta ja keskittyä taimenen luontaisen lisääntymisen parantamiseen.

Päijänteellä ja Ruotsalaisella alamitan laskua ei voida perustella, koska alueella on alkuperäisiä taimenkantoja ja kunnostetut koskikohteet tuottavat luonnossa syntyneitä poikasia. Taimenilla on käytössään sopivia lisääntymisalueita pienistä purovesistä lähtien Kalkkisten- ja Jyrängönkosken kaltaisiin suuriin virta-alueisiin. Päijänne on yhteydessä myös Saarijärven-, Viitasaaren-, Rautalammin-, Jämsän- ja Sysmän merkittäviin vesireitteihin. Alueen suuret järvialtaat tarjoavat vahvoine muikku- ja kuorekantoinen erinomaisen elinympäristön taimenille, joilla

ne kasvavat vaelluspoikasesta 60 senttimetrin pyyntikokoon 3-4 vuodessa.

Virtavesien hoitoyhdistys ry vastustaa järvitaimenen alamitan laske-
mista Päijänteellä ja Ruotsalaisella 60 senttimetrinä 50 senttimetriin.
Näkemyksen tueksi muistutukseen on koottu kolme paikallista näke-
mystä vesistön ravintotilanteesta, taimenten kasvusta sekä istutusten
tuotto-odotuksista:

- 1) Anssi Lehtinen toteaa runsaan muikkukannan takaavan lohikalojen nopean kasvun alueella. Hänen havaintojensa perusteella taimen on kasvanut Ruotsalaisella 50 senttimetrinä 60 senttimetriin jopa yhdessä kesässä. Hän kannattaa myös Kalkkistenkosken vireillä olevan kunnostuksen toteuttamista, koska se lisää merkittävästi alueen taimenten kutumahdollisuuksia. Jouni Simolan havainnot vesistön vahvoista muikku- ja kuorekannoista tukevat Lehtisen näkemystä taimenen hyvästä ravintotilanteesta Ruotsalaisella.
- 2) Heinolan vetouistelijat ry kannattaa asetuksenmukaista 60 senttimetrin alamittaa, koska se nostaa taimenistutusten tuottoa. Asiasta on saatu hyviä kokemuksia Ruotsin suurilla järvillä. Seura on istutanut viiden vuoden aikana yhteensä 4500 taimenta Ruotsalaiseen. Istutuksia jatketaan syksyllä 3-vuotiailla taimenilla.
- 3) Keskisuomalaisessa 31.3.2014 julkaistussa Timo Peltolan mielipidekirjoituksessa Päijänteen katsotaan puhdistuneen ja tarjoavan nykyisin hyvät olosuhteet lohikalaille. Päijänteen taimensaalis on ollut 20- ja 30-luvuilla jopa 50 tonnia vuodessa. Niiden paino on siimapyynnissä ollut 3-12 kg. Vastaavan lohikalakannan palauttamista alueelle pidetään kirjoituksessa täysin mahdollisena.

Virtavesiyhdistys nostaa esiin tutkimuksiin pohjautuvia tietoja, joista ilmenee taimenten liikkuminen mm. lisääntymistarkoituksessa Vaajakosken, Kuhankosken ja Äänekosken kalateiden ansiosta hyvin laajoilla alueilla sekä ylä- että alavirtaan. Vaelluksia tapahtuu myös Ruotsalaisen ja Päijänteen välillä.

Eri alamittoihin samalle lajille liittyy paljon ongelmia, koska kiinteät pyydykset eivät erottele istutettuja kaloja luonnonkaloista. Erityisen tärkeää on suurentaa verkkojen solmuväliä, jotta taimenten kasvupotentiaali sekä sukukypsyys voidaan hyödyntää. Nykyisin käytössä olevilla verkoilla tämä ei toteudu, vaan kalat pyydetään tutkimusten perusteella aivan liian pienikokoisina. Järvitaimenkannan säilyminen ja hyvä tuottavuus edellyttää 65 senttimetrin alamittaa sekä kalastuksen tehokasta alueellista ja ajallista säätelyä niiden elinkierrolle tärkeillä syönnös-, vaellus- ja lisääntymisalueilla. Säätelyllä olisi myönteisiä vaikutuksia myös kuha- ja toutainkantoihin. Myös vapakalastuksessa saaliin tarkastaminen saattaa vaurioittaa luonnonkaloja.

Pyrkimykset järvitaimenen pyyntikokoon pienentämiseksi eivät vastaa uuden alamitta-asetuksen tai kalastuslain kokonaisuudistuksen tavoitteita, sillä ne eivät paranna luonnonkantojen tilaa tai istutusten tuottoa. Heikkojen taimenkantojen vuoksi on ensisijaista pyrkiä kasvattamaan kookkaiden, paljon jälkeläisiä tuottavien taimenten määrää ja kunnostaa niiden kutualueita, kuten Kalkkistenkoskea. Koska pyyntiponnistusta

tuskin voidaan kaikkialla riittävästi rajoittaa, jää ainoaksi vaihtoehdoksi säädellä taimenen kalastusta pyydysten rakennetta ohjaavalla lakisääteisellä alamitalla.

Saimaan lohikalayhdistys ry vastustaa esitystä järvitaimenen alamitan laskemisesta kalastusasetuksen mukaisesta 60 senttimetristä. Esityksen mukaiset muutokset ovat yhdistyksen mielestä kalastuslain 1 §:n vastaisia sekä estävät uudet kalastusasetuksella tavoitellut positiiviset muutokset.

Tomi Karvinen, Jyrki Hiltunen, Pietari Sipponen, Esa Pölkki, Aapo Ilola, Jussi Leppänen, Olli Eriksson, Sami Uusi-Maahi, Harri Rissanen, Esa-Pekka Pöllänen, Janne Korhonen, Jyri Yläpöntinen, Timo Lahtinen, Hannu Hirvinen, Masi Hast ja Toni Jokinen vastustavat järvitaimenen alamitan laskemista Päijänteellä ja Ruotsalaisella 60 senttimetristä 50 senttimetriin. Muistutuksissa tuodaan esille mm. järvitaimenen uhanalaisuus, järvitaimenen kasvunopeus Päijänteessä, järvitaimenistutusten tuoton paraneminen alamitan nostamisen seurauksena sekä liian tehokkaan verkkokalastuksen aiheuttamat ongelmat.

Kalkkisten kalastusklubi ry kannattaa kalastusalueiden esitystä rasvaeväleikkauksella merkittyjen järvitaimenten alamitan laskemista Päijänteellä ja Ruotsalaisella sekä niihin laskevilla koskialueilla 60 senttimetristä 50 senttimetriin. Alamitan lasku lisäisi kestäväen kalastuksen periaatteiden mukaisesti mielekkyyttä lajiin kohdistuvaan vapaaehtoiseen yksityiseen istutus- ja hoitotoimintaan sekä vähentäisi luonnonkaloihin kohdistuvaa kalastuspainetta. Esimerkkinä tästä toimii Kalkkistenkoski, jossa kutevien taimenten pyyntiä on rajoitettu ja villi taimen kokonaan rauhoitettu.

Eino Luostarinen, Kalkkistenkosken vuokravesialueen kalastusvalvojana kannattaa kalastusalueiden ehdotusta alimitan laskemisesta 50 senttimetriin. Tehtävässään hän on huomannut kalastajien sitoutumisen ekologiseen kestäväen kalastukseen ja taimenen suojeluun. Kaikki 60 senttimetrin rasvaevälliset taimenet, tulisi rauhoittaa pysyvästi. ELY-keskuksille tarvitaan laajemmat säätelyvaltuudet, jotta alamitat voitaisiin sovittaa olosuhteiden mukaan.

PÄÄTÖS

Hämeen ja Keski-Suomen ELY-keskukset eivät myönnä poikkeuslupaa pyydystä alamittaisia, alle 60 senttimetrin pituisia järvitaimenia Päijänteellä ja Ruotsalaisella. Päätös kattaa myös Asikkalan Kalkkistenkosken sekä pääreitin muut virta-alueet.

Kalastusalueiden esitys vesistön kaikkien rasvaevällisten järvitaimenten rauhoittamisesta jätetään käsittelemättä, koska ratkaisu ei kuulu ELY-keskusten toimivallan piiriin.

PERUSTELUT

Kalastuslain mukaan kalojen ja rapujen rauhoitusajoista ja pienimmästä pyyntikoosta säädetään kalastusasetuksella. Vuoden 2014 alusta voidaan astuneella asetusmuutoksella luonnonvedestä pyydetyn järvitaimenen alin mitta nostettiin Etelä-Suomessa 40 senttimetristä 60 senttimetriin. Muutoksen tarkoitus on turvata luonnonvaraisina esiintyvien kalalajien, kuten napapiirin eteläpuolella äärimmäisen uhanalaiseksi luokitellun järvitaimenen säilyminen. Taimenkantojen tilaa ei tule vaa-

rantaa niillä alueilla, joilla sitä luontaisesti esiintyy. Kaloille on annettava mahdollisuus lisääntyä edes kerran ennen niiden joutumista saaliiksi.

Kalastuslain nojalla elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on erityisistä syistä oikeus tiettyä vesistöaluetta tai sen osaa varten antaa lupa säädettyä mittaa pienemmän kalan pyydystämiseen. Poikkeusluvalla voi olla tarvetta esimerkiksi sellaisessa vesistöissä, jossa kalalajia on istutettu yksinomaan pyyntitarkoituksessa, eikä lajilla ole luontaisen lisääntymisen ja kasvun edellytyksiä. Järvitaimenen kohdalla tämä tarkoittaa, ettei alueella ole sen lisääntymiseen ja poikasvaiheeseen soveltuvia koskialueita eikä vaellusyhteyttä laajempiin vesistöihin, joissa on riittävästi sopivaa ravintoa lisääntymiskoon saavuttamiseen.

Päijänne ja Ruotsalainen soveltuvat erinomaisesti suuren kokonsa sekä vedenlaadun ja ravintovarojen puolesta järvitaimenen lisääntymiseen ja kasvuun. Keskeinen alue lajin elinkierrolle virtaavien sivuvesistöjen ohella on pääreitit Kalkkistenkoski, joka mahdollistaa taimenten vaellukset, mutta toimii myös niiden lisääntymisalueena. Lisääntyminen koskessa, sen suureen kokoon nähden, on perkausten ja säännöstelyn vuoksi heikkoa, mutta juuri valmistuneen kunnostussuunnitelman mukaan sitä voidaan tehostaa. Kalkkistenkoskesta saadaan vuosittain yli 60 senttimetrin mittaisia järvitaimenia. Edellytykset yhden kutukerran periaatteen toteutumiselle ovat siis olemassa. Asetuksen määräämää pienempi alamitta hidastaisi luontaisen järvitaimenkannan vahvistumista.

Tutkimusten mukaan Päijänteen alueen taimensaaliissa esiintyy edelleen muutama prosentti luonnossa lisääntyneitä villedä yksilöitä. Sekä luonnontaimenten että istutettujen taimenten suurin menestymisen este on niiden liian tehokas pyynti. Viljeltyjen kalojen kohdalla tämä tarkoittaa heikkoa istutustuottoa, koska lisäkasvua ei juuri ehdi tapahtua. Alueen nykyinen taimensaalis nojaa pääasiassa 4-vuotiaiden taimenten istutuksiin, joiden pituus kalataloushallinnon ylläpitämisen rekisterin mukaan on ollut vuosina 2009 - 2013 keskimäärin 43,5 cm, eli vähemmän kuin kalastusalueiden määräämä nykyinen 50 cm:n alamitta. Käytännössä kysymys ei siis ole varsinaisesta istuta ja pyydä kalastuksesta, vaan tavanomaisesta kalaveden hoidosta, johon on liittynyt myös odotuksia kalojen lisäkasvusta. Luonnontaimenten kohdalla liian suuri kalastuskuolevuus on erittäin vakava ongelma. Tällä hetkellä Päijänteen villin järvitaimenen tulevaisuus alueella on epävarma ja sen viljelykantojen uudistaminen vaikeaa.

Luonnossa lisääntyvän taimenkannan säilyttäminen Päijänteellä ja Ruotsalaisella edellyttää kaiken kokoisiin taimeniin kohdistuvan kalastuksen vähentämistä reitin järviältailla sekä niiden lisääntymiseen soveltuvissa virtavesissä. Kalastusasetusta pienemmän poikkeusluvan myöntäminen taimenen alamitalle vesittäisi uuden asetusmuutoksen tavoitteet ja vaarantaisi alueen erittäin uhanalaisen järvitaimenkannan säilymisen.

Kalastuslaki 37 §
Kalastusasetus 19 §
Hallintolaki 25 §

KÄSITTELYMAKSU

350 € (alv 0 %)

Maksu perustuu valtioneuvoston asetukseen (3/2014) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2014.

Maksua koskeva erilliset laskut lähetetään myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

MUUTOKSENHAKU

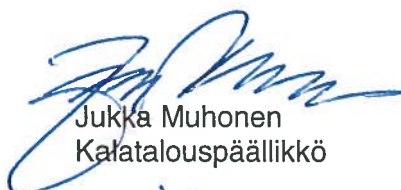
Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla ja suoritteesta perittävään maksuun oikaisua. Valitusosoitus sekä oikaisuvaatimusosoitus ovat liitteinä.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja antaa Hämeen ELY-keskuksessa kalatalouspäällikkö Jukka Muhonen, puh. 0295 025 077 ja Keski-Suomessa ELY-keskuksessa kalatalousasiantuntija Veli-Matti Paananen, puh. 0295 024 582.

Hämeen ELY-keskus

Keski-Suomen ELY-keskus

Jukka Muhonen
Kalatalouspäällikkö

Matti Sipponen
Kalatalouspäällikkö

Vesa Lehtimäki
Kalatalousasiantuntija

Veli-Matti Paananen
Kalatalousasiantuntija

LIITTEET

Valitusosoitus (MSVLK 00.02.13)
Oikaisuvaatimusosoitus

JAKELU

Etelä- ja Keski-Päijänteen kalastusalue
Pohjois-Päijänteen kalastusalue
Heinolan kalastusalue
Jämsänjokilaakson kalastusalue
Kalkkisten kalastusklubi ry

TIEDOKSI

Muistuttajat
Kaakkois-Suomen vapaa-ajankalastajapiiri ry
Keski-Suomen vapaa-ajankalastajapiiri ry
Hämeen ELY-keskus, ilmoitustaulu
Keski-Suomen ELY-keskus, ilmoitustaulu

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalta. Valitus on tehtävä kirjallisesti.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta;
- päätös, johon muutosta haetaan, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan;
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- valituksenalainen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valitusaika

Valitusaika on 30 päivää. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta.
- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene.
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä.
- Jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse maksettuna postilähettyksenä, telekopiona tai sähköpostina. Valituskirjelmän lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta peri pääsääntöisesti valitusasian tutkimisesta käsittelymaksuna 114 euroa maa- ja metsätalousministeriön antaman asetuksen (1067/2012) nojalla. Maksu peritään yleensä postiennakolla päätöksen lähettämisen yhteydessä.

Yhteystiedot

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta	
postiosoite	PL 820, 00101 HELSINKI
käyntiosoite	Kaisaniemenkatu 4 A
puhelinvaihe	(09) 6811 500
telekopio	(09) 6811 5010
sähköposti	valituslautakunta@valituslautakunta.fi
virka-aika	klo 8.00 - 16.15